

Møteinnkalling

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd

Oslo bispedømmeråd 2016-2019

Møtedato: 19.03.2018

MØTEINNKALLING

Oslo bispedømmeråd 2016-2019

Dato: 19.03.2018 kl. 16:00
Sted: Bispegården
Arkivsak: 17/00149
Arkivkode: 421

Det serveres middag i stuene kl. 16.00. Andakt i kapellet kl. 16.30 ved Knut Lundby.

Forfall meldes til Elise Sandnes, es338@kirken.no, eller på telefon 958 32 458.

Saksfremlegg og vedlegg er publisert i eMeetings. Sak 18/18 Tildeling OVF-midler 2018 ettersendes.

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

[14/18](#) Godkjenning av innkalling og saksliste
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen

Godkjenning av protokoll

[15/18](#) Godkjenning av protokoll fra møte i Obdr 26.02.2018
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen

Saker til behandling

[16/18](#) Referat- og orienteringssaker
Saksordfører: Kristin Skjøtskift

[17/18](#) Økonomisk handlingsrom
Saksordfører: Odd Einar Dørum

[18/18](#) Tildeling OVF-midler 2018
Saksordfører: Harald Hegstad

[19/18](#) Endring av navn på Østre Aker prosti og forslag til endring av navn på Nordre Aker prosti
Saksordfører: Jørgen Foss

[20/18](#) Høringssvar: Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser
Saksordfører: Anne Berit Evang

- [21/18](#) Tilsetting kapellan Holmen menighet - Asker prosti
Saksordfører: Kristin Gunleiksrud Raaum
- *Unntatt offentlighet*
- [22/18](#) Døveprostiet - orientering ved prost og kirkeverge
Saksordfører: Katja Eidesen
- [23/18](#) Årsmelding for Døvekirken 2017
Saksordfører: Tone Louise Stranden
- [24/18](#) Orienteringssak: Tiltaksplan OBDR 2018
Saksordfører: Jofrid Brennsæter
- [25/18](#) Evaluering av bispedømmerådets arbeid
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
- [26/18](#) Eventuelt

Oslo 09.03.2018

Gard Realf Sandaker-Nielsen
leder

Elise Sandnes
stiftsdirektør

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Voll Christiansen	421	18/01044-7	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
14/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksorientering

Det vises til regler for formene for bispedømmerådets virksomhet.

Administrasjonen har satt opp sakslisten etter drøfting med bispedømmerådets leder.

I henhold til regelverket, jf KM 19/96 § 3, skal bispedømmerådet ta stilling til hvilke saker som skal behandles i lukket møte.

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes. Sak 21/18 - *Tilsetting kapellan Holmen* behandles for lukkede dører.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Voll Christiansen	421	18/01044-8	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
15/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Godkjenning av protokoll fra møte i Obdr 26.02.2018

Vedlegg:

Protokoll Oslo bispedømmeråd 26.02.2018

Forslag til vedtak

Protokoll fra møte i Obdr 26.02.2018 godkjennes uten merknader.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Voll Christiansen	421	18/01045-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
16/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Referat- og orienteringssaker

Vedlegg:

Referat fra regionalt kontaktmøte 06.02.2018.pdf

Tilsettingsprosesser og diskrimineringsforebyggende arbeid

OBDR-møte 19.03.2018 - Muntlige orienteringer og nytt fra nettsidene

Saksorientering

16/18.1	Muntlige orienteringer og nytt fra nettsidene
16/18.2	Referat fra regionalt kontaktmøte 06.02.2018
16/18.3	Tilsettingsprosesser og diskrimineringsforebyggende arbeid

Forslag til vedtak

De fremlagte sakene tas til orientering.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Magnar Helgheim	112	17/05276-9	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
17/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Økonomisk reserver – økonomisk handlingsrom

Saksorientering

Oppsummering

Bispedømmets økonomiske reserver utgjør ved inngangen til 2018 NOK 8,4m hvorav NOK 4,3m er øremerket døveprostiet og sykehjemprestetjenesten. Det tas forbehold for overføring (godkjennelse) av mindreforbruk 2017 og for avkorting i tilskudd.

1 Innledning

Oslo bispedømme hadde i 2017 en budsjettbesparelse på NOK 2,35m hvorav NOK 1,8m oppstod innen døveprostiet, primært som følge av vakanser. Det vises til informasjon gitt til OBDR 28.2.18. Avsetninger og mindreforbruk for sykehjemprestetjenesten leder til at mindreforbruket målt mot tildeling er noe større; kfr kap 6 i årsmelding 2017.

Foreløpig oversikt fra Kirkerådet viser at kirken i 2017 kommer ut med et vesentlig mindreforbruk hvorav mesteparten har oppstått innenfor Kirkerådet. De fleste bispedømmer har i 2017 mindreforbruk hvorav størst i Stavanger fulgt av Borg og Bjørgvin.

Oslo bispedømmeråd vedtok 19.12.17 et årsbudsjett 2018 på NOK 144,9m. Endelig tildelingsbrev datert 2.3.2018 er nå mottatt og tildelingen til Oslo bispedømme er på NOK 144.572.000. I tillegg kommer OVF-midler kr.576.000. Hertil kommer overført mindreforbruk fra 2017.

Pr 8.3 foreligger det ikke ny økonomisk informasjon utover hva som var kjent pr 28.2. (OBDR-møtet). Mindreforbruket fra 2017 gir bispedømmet handlingsevne til å planlegge strategiske tiltak. Vi vil i dette dokumentet gi en samlet oppstilling over bispedømmets reserver pr 31.12.17.

2 Økonomiske reserver

Ved inngangen til 2018 utgjør bispedømmets reserver i størrelse NOK 8,4m hvorav NOK 3,2 er øremerket døveprostiets prosjekter og NOK 1,2m er øremerket sykehjemprester. Våre reserver kan inndeles i seks grupper, og høyre kolonne angir reservebeløp i hele 1000kr

2.1	Døveprostiets øremerkede prosjektmidler	1.388
2.2	Bispedømmets øremerkede midler	617
2.3	Reserver knyttet til sykehjemprestetjenesten	1.168
2.4	Andre disponible midler, ca	200
2.5	Mindreforbruk fra 2017	3.260
2.6	Innvilgede prosjektmidler døve	1.766

Døveprostiets øremerkede prosjektmidler

De seneste årene har døveprostitet hentet inn eksterne midler i størrelse NOK 1m hvert år til ulike prosjekter. Ubrukte midler blir øremerket og avsatt i balansen. Den største balanseposten er *internasjonal ungdomsutveksling* med 698t i ubrukte midler pr 31.12.17. Ungdomsutvekslingen mottar støtte fra Erasmus+ programmet (via Buf) og bidrar til årlig leirsamling for norske og tyske døve ungdommer. Flere andre prosjekter er øremerket oversettelsesarbeid og gudstjenestereform. For en mer utførlig beskrivelse av andre prosjekter med eksterne midler viser vi til økonomisak til OBDR 28.2.18, pkt 1,2.

Bispedømmets øremerkede midler

For flere åre tilbake ble to legater avviklet og midlene tilført Oslo bispedømmeråd, i sum 617t. Midlene skal dels brukes til «geistlig betjening av psykisk utviklingshemmede»; kfr 191t fra Skipsreder Lunds legat, og til «prestenes faglige utvikling»; kfr 426t fra Biskop Tandbergs legat.

Sykehjemprestetjenesten

Denne tjenesten finansieres i sin helhet av Oslo kommune. Ubrukte midler over flere år er balanseført og øremerket sykehjemprestetjenesten. Budsjett for sykehjemprestetjenesten 2018 er vedtatt med et merforbruk på NOK 492.000 som tas fra denne reserven.

Andre disponible midler

Dette er i ulike ubrukte midler og avsetninger i balansen, hvorav en viss andel kan disponeres fritt. Største post er «ressursprest».

Mindreforbruk 2017

Målt mot tildeling utgjør mindreforbruket i 2017 NOK 3,26m. Det vises til kap 6 i årsmelding 2017. Kirkerådet har signalisert at beløpet kan overføres til neste år, men en bekreftelse vil først komme når korrigeret tildelingsbrev foreligger. Det foreligger videre en risiko for at tildeling 2017 kan bli noe avkortet pga gravplassforvaltningen og pensjonsberegningen.

Bevilgede, ikke mottatte midler

Utover ovennevnte er døveprostitet blitt innvilget, men ikke mottatt, midler på til sammen NOK 1,77m fra Extrastiftelsen. Dette gjelder de flerårige prosjektene *Den første boken – basistekster på NTS* og *Sorg! Ikke sykdom! Døve sorggrupper*.

3   *Strategi og mål*

Anvendelse av våre økonomiske reserver må vurderes opp mot vår strategi og hva Oslo bispedømme vil oppnå. Våre fire hovedmål er disse:

- Flere deltar i gudstjenesten og møter Gud i fellesskapet
- Flere søker dåp og trosopplæring
- Folkekirken engasjerer seg i samfunnet
- Flere får lyst til å arbeide i kirken

Dette vil vi oppnå ved

- Troverdig, målrettet og tydelig kommunikasjon
- Kvalitet på kirkelige handlinger, aktiviteter, tjenester og relasjoner
- Å stimulere og øke medlemmenes engasjement, deltakelse og kunnskap

For konkretisering av disse mål viser vi videre til vår tiltaksplan; kfr orienteringssak 24/18.

4 *Utfordringer og fremtid*

Årsmeldingens kapittel 5 har overskriften *vurdering av fremtidsutsikter* og oppsummerer noen av kirkens utfordringer:

- Svekket oppslutning om gudstjenesten: vurdering og tiltak
- Svekket oppslutning om dåp blant medlemmer
- Nedadgående trend for kirkelige vigslar
- Migrantmenigheter: behov for felleskirkelige arenaer
- Lav medlemsandel kan svekke posisjonen som folkekirke
- En økende andel oppgir at de ikke har en religiøs tro
- Fellesrådenes svake økonomi
- Innhenting, kvalitetssikring og analyse av statistiske data

Det vises til årsmeldingen for en mer utførlig situasjonsbeskrivelse.

5 *Historikk på tidligere bruk av reserver*

For 10 år siden fikk Oslo bispedømmeråd et betydelig merforbruk. Bispedømmet arbeidet målbevisst gjennom 2009 og 2010 med å tilpasse bemanningen til et bærekraftig nivå og en rekke økonomiske tiltak ble iverksatt. I et mellomår ledet sparetiltakene til mindreforbruk og oppbygging av reserver. På denne bakgrunn vedtok bispedømmerådet i februar 2011 å disponere NOK 3,6m til ekstraordinære tiltak, slik:

- NOK 1,5m Prosjekt 18-30 Majorstua, 3-årig prosjektstilling
- NOK 1,1m Midler inn mot presteskaper
- NOK 1,0m Strategiske satsinger: domkirke og storby, det flerkulturelle, reformarbeid

Midlene til strategiske satsinger ble gjort tilgjengelige for menigheter og prostier gjennom søknader via prostene. Dette ledet til 16 søknader. Eksempler på innvilgede tiltak:

- *Trefoldighetskirkens storbyprofil*
- *Migrantmenigheter i Søndre Aker*
- *Pilegrimsvandring på Oslos østkant*
- *Åpen kirke Sagene*
- *Grønland – prosjekt flerkulturell by*

6 *Årlig driftsramme*

Når vi holder pensjon og tilskuddsforvaltningen utenom har Oslo bispedømme et årlig driftsbudsjett i størrelse NOK 145m. Disse midlene anvendes slik at «*kirkens gudstjenester kan gjennomføres etter biskopens forordninger og kirkelige handlinger etter behov*» innenfor Oslo bispedømme og innen det landsdekkende døveprostiet. I forhold til årsverk anvendes midlene slik:

- 20.5 årsverk innen døveprostiet til prestetjeneste og trosopplæringstiltak
- 145 årsverk til prestetjeneste hvorav 131 årsverk i prostiene og øvrige er spesialprester/stiftsprester.
- 20.5 årsverk til biskop og stiftsdirektør og tilhørende stab

Hertil kommer driftsmidler til prestatjeneste og administrasjon.

For utfyllende informasjon viser vi til OBDR-sakene om budsjett 2018 samt økonomi-rapporter.

Utover de statlige midlene via KR kommer bevilgningen fra Oslo kommune i størrelse NOK 4,7m. Disse midlene anvendes til 6,5 årsverk prestatjeneste inn mot sykehjemmene.

7   *Fremtidige usikkerhetsmomenter*

Økonomien til Oslo bispedømme vil påvirkes av fremtidig tilskuddsnivå og finansieringsform til Den norske kirke. På kortere sikt kan en annen faktor få enda større betydning for vår økonomi, nemlig fremtidig fordelingsnøkkel mellom Kirkerådet og bispedømmene. Kirkerådet har nedsatt et utvalg som nå arbeider med nettopp justering av fordelingsnøkklene innen tilskuddsgruppe 1. Inntil nå har Oslo bispedømme mottatt 12,3% av bispedømmenes samlede tildeling.

Det må påregnes at den årlige bevilgningen også i fremtiden er underlagt et såkalt produktivitetskrav som innebærer en årlig reduksjon i størrelse 0,5-0,7%.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd har i møte 19.mars 2018 drøftet bispedømmets økonomiske handlingsrom og ber administrasjonen følge opp i tråd med signalene som ble gitt i møtet.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Tonje Kristoffersen	130	17/06651-21	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
18/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Tildeling OVF-midler 2018

Vedlegg:

oversikt søknader.xlsx

Saksorientering

Tildeling OVF- Opplysningsvesenets fond 2018

Oslo bispedømmeråd hadde på sitt møte 18. desember 2017 opp en prinsipiell drøfting av OVF-midlene. Bakgrunnen var at OVF-midlene fra 2018 er en del av rammetildelingen til bispedømmene, og bispedømmerådene dermed kan velge hvordan man skal anvende disse midlene.

Følgende vedtak ble gjort i sak 105/17:

Vedtak

- OBDR lyser ut OVF-midlene på vanlig måte i 2018.*
- OBDR fastsetter i forbindelse med den årlige behandlingen av budsjettet midler til strategiske satsinger i bispedømmet. Fra og med 2019 lyses det ut midler til én strategisk hovedsatsing som menigheter og organisasjoner kan søke om støtte til.*
- Bispedømmerådets egne prosjekt som har mottatt OVF-midler ut over tre år innarbeides i det årlige driftsbudsjettet.*

Midlene ble lyst ut 19. desember på e-post til menigheter og organisasjoner samt lagt ut på bispedømmets nettsider. Søknadsfristen ble satt til 15. februar. Innen fristen var det kommet inn 18 søknader med en samlet søknadssum på kr 1 184 600. Dette er ikke iberegnet støtte til Påske&Pasjon, Kirkelig dialogsenter, misjonsrådgiver og bispedømmerådets administrasjonskostnader. I 2017 kom det inn 31 søknader.

I utlysningen ble det gjort oppmerksom på at den totale tildelingen av OVF-midler til Oslo bispedømmeråd til fordeling er på rundt 570 000 kr årlig, hvorav 350 000 kr er bundet opp i faste tildelinger. Det vil si 220 000 kr til utdeling.

Tildeling fra Kirkerådet

Kirkerådet vedtok i sak 61/16- *Budsjett 2017 for rettssubjektet Den norske kirke og de sentralkirkelige råd* at: Bispedømmerådene får samme tilskuddsrammer som i 2016 - dvs ca. 7,1 mill

kr - slik det ble redegjort for i Kirkemøtesaken. Det vi si at tildeling til Oslo bispedømmeråd over OVF-midler er på kr 576 000 kr. Tildeling i 2016 og 2017 er på det samme nivået.

Som redegjort for i sak 105/17 er det ikke lenger noen sentrale retningslinjer for disponering av disse midlene. Bispedømmerådet vedtok å lyse ut midlene på vanlig måte i 2018, så frem til nye retningslinjer er vedtatt av OBDR forholder saksbehandler seg til de gamle føringene for vurdering av søknadene.

Kirkemøtet har vedtatt sentrale retningslinjer for disponering av tilskudd for Opplysningsvesenets fond til kirkelige formål. Disse ble fastsatt av Kirkemøtet 14. november 1997 (KM 12/97) med hjemmel i lov av 7. juni 1996 om Opplysningsvesenets fond § 6. Med endringer vedtatt av Kirkemøtet 18. november 2000 (KM 9/00), 9. november 2002 og 17.april 2012.

Innholdet i disse er:

9. Bispedømmerådernes tildeling:

9.1 Inntil 10 % av bispedømmerådets andel kan nyttes til administrasjonsutgifter.

9.2 Etter søknad til Kirkerådet kan ubenyttede tilskudd overføres fra ett budsjettår til neste med inntil 5 % av bispedømmerådets tildelte bevilgning.

9.3 Bispedømmerådernes tildeling forutsettes å skje dels i lys av de kriterier Kirkemøte har vedtatt og dels ut fra bispedømmets særskilte utfordringer. Hovedtyngden av bispedømmerådets andel bør tildeles eksterne tiltak.

9.4 Tilskuddene bør normalt ikke deles opp i for små beløp.

Oslo bispedømmeråds vedtak om fordeling av OVF-midler

Oslo Bispedømmeråd gjorde følgende vedtak om fordeling av OVF- midler i sin sak 034/13: OVF-midler prinsipper og tildeling 2013:

Oslo bispedømmeråd vurderer søknader om støtte med utgangspunkt i bispedømmets strategiske satsinger og Kirkemøtets retningslinjer for tildeling.

Tildeling av midler fra Opplysningsvesenets fond gjøres samlet én gang i året.

Oslo bispedømmeråd har forpliktet seg til, så sant det ikke finnes andre budsjettposter for disse prosjektene, og finansiere:

- Inntil kr 100 000 per år til dekning av personalkostnader til Oslo bispedømmeråds misjonsrådgiver.
- Inntil kr 125 000 per år til prosjektet Påske & Pasjon.
- Inntil kr 125 000 per år til Kirkelig dialogsenter.

I tillegg, jf punkt 9.1, har det vært vanlig å avsette noe midler, ca 40 000 kr, til administrasjonskostnader.

Satsningsområder og kriterier for fordeling av OVF-midler

De disponible fondsmidler til kirkelige formål skal i hovedsak benyttes innenfor de arbeidsfeltene Kirkemøtet til enhver tid vedtar som satsingsområder. Prosjektene kan ha en varighet på ett til tre år.

Gjeldende satsingsområder er:

Diakoni

Prosjektene bør legge til rette for å styrke menighetene som diakonale fellesskap, fremme alternativ til forbrukersamfunnets idealer, bidra til bærekraftig forvaltning av skaperverket, kjempe mot det som truer mennesker liv, helse og menneskeverd og integrere flerkulturelt og internasjonalt perspektiv og engasjement

Kirkemusikk og kultur

Prosjektene bør legge til rette for å styrke kirkemusikkens plass i menighetene på grunnlag av Plan for kirkemusikk, øke kompetansen på kulturfeltet for å stimulere til økt bruk av kunst og kultur i kirken samt stimulere til engasjement og oppfølging av kulturarven.

Barn og unge

Trosopplæring. Prosjektene bør bidra til å gi hjelp til livstolkning og livsmestring, styrke samarbeidet med barn og unges foreldre og foresatte og utvide samarbeidet om trosopplæringen. Prosjektene bør bidra til å gi unge tilhørighet, ansvar, medbestemmelse, og gi rom for unges kultur, engasjement og kreativitet. De bør også gi veiledning og oppfølging og utfordre til tjeneste i kirken. Prosjektene kan gjerne ha et fokus på aldersgruppen 18 – 30 år.

Gudstjenesteliv

Prosjektene bør bidra til å utvikle gudstjenesteliv og andre fellesskap som er preget av nærhet til Gud og mennesker, bidra til økt gudstjenestedeltakelse på alle alderstrinn og gi rom for å bruke samtidens kunst- og kulturuttrykk og kulturelt mangfold i gudstjenesten.

Samisk kirkeliv

Kirkemøtet har vedtatt dette som et fast satsingsområde uavhengig av andre satsingsområder. Prosjektene bør være rettet mot behov innen samisk kirkeliv i de sentrale nord-, lule- og sørsamiske områder, men det er også en særskilt utfordring - lokalt, regionalt og nasjonalt - å imøtekomme behovene for samisk-kirkelig utviklingsarbeid utenfor de samiske kjerneområdene.

Videre har bispedømmerådet følgende kriterier for fordeling av midler:

- Midlene skal i hovedsak benyttes innenfor de arbeidsfelt som Kirkemøtet til enhver tid vedtar som satsningsområder (se over)
- Igangsatte treårige prosjekter *kan* videreføres.
- Det tas hensyn til tidligere tildelinger, det vil si menigheter og organisasjoner som aldri har fått tildeling, vil stå høyt på prioriteringslisten.
- Når det gjelder nye prosjekter, tas det hensyn til overføringsverdi og pionertiltak.
- Søknedenes sum i forhold til egenandel og øvrig OVF tildeling

- Oslo bispedømmeråd vedtok også i sin sak 034/13 at søknadene skal vurderes med utgangspunkt i bispedømmets strategiske satsninger.

Oslo bispedømmeråds satsninger for 2015 til 2018 er:

- 1) Flere deltar i gudstjenesten og opplever den som et åpent og inkluderende fellesskap.
- 2) Flere søker dåp og trosopplæring
- 3) Folkekirken engasjerer seg i samfunnet
- 4) Flere får lyst til å arbeide i kirken

Oversikt over innkomne OVF-søknader

Vedlagt saksfremlegget ligger en oversikt over OVF-søknadene for 2018. Oversikten inneholder: Hvem søknaden kommer fra, tittel på prosjektet, lengde på prosjektet og søknadssum. Lenger nede i saksfremlegget er den enkelte søknad beskrevet og vurdert.

For 2018 er det kommet inn 18 søknader fordelt på disse områdene:

a)	Diakoni:	5 søknader, 711 900 kr
b)	Kirkemusikk og kultur:	7 søknader, 240 000 kr
c)	Barn og Unge (trosopplæring)	3 søknader, 129 600 kr
d)	Gudstjenesteliv	3 søknader, 103 100kr
Sum		1 184 600 kr

Oslo bispedømmeråds tidligere vedtak og mulige føringer for fordeling av midler i 2017

1. Misjonsrådgiver

Bispedømmerådet har en stilling som rådgiver for menighet og misjon finansiert sammen med samarbeidsorganisasjonene i SMM. Oslo bispedømmeråd finansierer 50 % av en 50 % stilling via OVF-midlene. Disse midlene var tidligere øremerket over Kirkerådets tildeling «Fram til 2012 ble det øremerket kr. 100 000 pr. bispedømmeråd til menighet og misjon. Denne øremerkingen er fjernet fra 2013», og potten til bispedømmerådet ble redusert med 100 000 kr

I perioden 2014 til 2016 hadde Oslo bispedømmeråd et vedtak, sak 034/13, som forpliktet en tildeling på inntil kr 100 000 per år til dekning av personalkostnader til Oslo bispedømmeråds misjonsrådgiver. Forutsatt at prosjektet ikke er finansiert over andre budsjettposter:

Oslo bispedømmeråds reelle lønnskostnader er per i dag 155 000 kr. Det finnes ikke noen annen finansieringskilde for bispedømmets forpliktelse annet enn bispedømmets administrasjonsbudsjett som allerede er svært presset. Utenom lønn dekkes også kontor, reiser, møter ol. for rådgiver av Oslo bispedømmeråd.

Dette legges til grunn for en videreføring av tildeling til misjonsrådgiver, da det ikke er finansiert over andre budsjettposter for 2018.

Tildelingsforslag: 150 000 kr

2. Påske & Pasjon

Oslo bispedømmeråd hadde i perioden 2014 til 2016 et vedtak om fast tildeling til Påske & Pasjon på inntil 125 000 kr. I forbindelse med sak 101/16 *Kirke og kultur presentasjon*, ble bispedømmerådet orientert om arbeidet med Påske & Pasjon og at man ønsket seg en ny treårsperiode med fast tildeling over OVF midlene.

Oslo bispedømmeråds støtte har vært med på å bidra til at andre aktører har gått inn med midler. Bispedømmerådets tildeling av OVF-midler skjer i februar/mars hvert år. Da er prinsippet alle planer lagt for gjennomføring av Påske & Pasjon det året. Uten at OBDR går inn med betydelig støtte, er det vanskelig å se for seg at ulike andre offentlig og private aktører vil gå inn med støtte.

Dette legges til grunn for en videreføring av tildeling til Påske & Pasjon, da det ikke er finansiert over andre budsjettposter for 2018.

Tildelingsforslag: 125 000 kr

3. Kirkelig dialogsentor

Oslo bispedømmeråd vedtok på møte 18.mars 2013 i sak 034/13: Oslo bispedømmeråd forplikter seg for perioden 2014 – 2016 til å avsette OVF-midler til Kirkelig dialogsentor på inntil 125 000 kr, forutsatt at prosjektet ikke er finansiert over andre budsjettposter.

Dialogsenteret er avhengig av hele den foreslåtte OVF-støtten, og uten denne støtten er det vanskelig å se for seg at andre aktører vil gå inn med støtte. Bispedømmerådet har basert sine budsjetter på OVF-bevilging til sin forpliktelse til finansiering av dialogsenteret.

Dette legges til grunn for en videreføring av tildeling til Kirkelig dialogsentor, da det ikke er finansiert over andre budsjettposter for 2018.

Tildelingsforslag: 125 000 kr

4. Administrasjonskostnader

Retningslinjer fra Kirkemøtet fastsatt på KM17.april 2012, gir bispedømmerådene muligheter til å nytte inntil 10 % av tildelingen til administrasjonsutgifter. Bispedømmerådet legger dette til grunn i sin budsjettering for 2018.

Tildelingsforslag: 40 000 kr

Igangsatte treårige prosjekter som *kan* videreføres

I bispedømmerådets kriterier for tildeling står det at *igangsatte treårige prosjekter kan videreføres*. I år er dette Åpen kirke i Domkirken som søker om 600 000 kr, Bøler menighet som søker om 32 000 kr til kultur/ integreringskonsert og Freethem med undervisningsopplegg #metoo kr 50 000. Åpen kirke i Domkirken fikk i fjor en tildeling på 75 000 kr, Bøler fikk 20 000 og Freethem fikk 30 000 kr. Bøler menighet har ikke sendt rapport for det tiltaket de fikk midler til i 2017, og etter samtale med menigheten, har saksbehandler funnet ut at det er gjennomført flere tiltak knyttet til flyktningarbeidet, men ikke direkte til det det ble søkt om. Menigheten jobber videre med rapport og sier at det har vært vel anvendte midler inn i det viktige arbeidet med prosjekt hjerterom for flyktninger sammen med bydelen. Saksbehandler anser ikke årets søknad fra Bøler til å være en

videreføring av fjoråret. Det vil si at bispedømmerådet, hvis de ønsker det, kan videreføre en tildeling til Freethem og Åpen kirke i Domkirken. Disse har sendt inn gode rapporter innen fristen 15. februar. Bispedømmerådet kan selvfølgelig velge å tildele andre prosjekter enn de igangsatte treårige prosjektene eller mindre enn det som er foreslått tildelt. Hvis man legger inn en tildeling til disse to på samme nivå som i fjor samt forslagene over, vil det være 25 000 kr til nye prosjekter.

Prosjekter som foreslås tildelt midler etter de føringer og vedtak skissert i saksfremlegget:

Diakoni

Kirkelig dialogsenter	125 000
Åpen kirke Domkirken	75 000
Freethem	30 000

Kirkemusikk og kultur

Påske & Pasjon	125 000
----------------	---------

Annet

Administrasjonskostnader OBDR	40 000
Misjonsrådgiver	150 000
Sum	545 000

Vurdering og omtale av innkommende OVF-søknader 2018

DIAKONI

Menighet/ org: Døvekirken i Oslo

Prosjektbeskrivelse: Grønn fredag. Søknaden er en av tre fra døvekirken i Oslo. De ønsker å etablere et arbeid for 18 til 30 år, som de har lite arbeid for. De har undersøkt med målgruppen og kommet frem til at miljø er et tema som engasjerer. I søknaden beskriver de at de skal arrangere grønn fredag en gang i måneden for hele det Østenfjelske distrikt. Temaer vil for eksempel være byttemarked, lage grønne gudstjenester, DIY (do it yourself) workshops, lage vegansk mat o.l. Det skal etableres et styre, og diakon og menighetspedagog vil arbeide sammen med styret for gjennomføring. De har søkt støtte også fra andre og MR går inn med noen midler.

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 7500

Vurdering etter kriteriene: Søknaden er innfor kriteriene både for barn og unge og diakoni. Spesielt det siste med fokus på å fremme alternativ til forbrukersamfunnets idealer samt bidra til bærekraftig forvaltning av skaperverket. Menigheten har lite arbeid for aldersgruppen, og målgruppen er forespurt før satsningen. Det ser derfor ut, ut fra søknaden, at dette lett kan gjennomføres. Det er en liten søknadssum som kan stimulere til mye.

Saksbehandler anbefaler søknaden

Menighet/ org: Freethem Norge

Prosjektbeskrivelse: Utvikling av undervisningsopplegg for konfirmanter om hvordan #metoo-kampanjen kan anvendes av dagens unge for å fremme likestilling og menneskeverd både nasjonalt og globalt. Freethem er en organisasjon som jobber for å forhindre og forebygge menneskehandel og fikk i fjor midler til et undervisningsopplegg for konfirmanter om menneskehandel. Ifølge rapporten ble dette gjennomført i fem av våre menigheter samt på Spekterfestivalen. Freethem har også kjørt kurs for konfirmantansvarlige med dette ressursmateriellet og skal bidra inn i Oslo bispedømmes fagdag om ungdom og porno nå i april. Gjennom dette arbeidet har de etablert et nettverk i vårt bispedømme, og det er 8 menigheter som har sagt de er interessert å prøve ut og evaluere det som utvikles i år. Målsetningen er at ungdommen skal kunne få en økt bevissthet om holdninger og undertrykkende strukturer som skaper rom for seksuell trakassering, overgrep og utnyttelse i alle samfunn og samfunnslag.

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 50 000 kr

Vurdering etter kriteriene: Søknaden vurderes som innenfor kriteriene og som nybrottsarbeid. Det finnes per i dag ikke mye undervisningsmaterieell med dette tema. Evalueringen fra forrige gang er god. De har en god plan for involvering av menigheter fra flere prostier. Dette kan komme mange til nytte.

Saksbehandler anbefaler søknaden

Menighet/ org: Torshov og Lilleborg menighet

Prosjektbeskrivelse: Generasjonssang og konsert. Menigheten ønsker å etablere generasjonssang samt arrangere en konsert i året. De driver allerede babysang og formiddagstreff for eldre og skriver at det allikevel er få arenaer for fellesskap på tvers av generasjoner. Med oppstart av generasjonssang håper man å få til dette. Det søkes i hovedsak om midler til å honorere generasjonssangholder, musikker og mat.

Lengde for søknaden: 3 år

Søknadssum: 24 000

Vurdering etter kriteriene: Søknaden må sies å være innenfor kriteriene for diakoni. Dette tiltaket gjennomføres nå i mange menigheter med stor suksess. Det er derfor lite nye erfaringer for bispedømmet å hente fra dette tiltaket. Man kan vurdere at dette kan gjøres innenfor de rammene menighetene har til rådighet.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Grorud menighet

Prosjektbeskrivelse: Åpen middagsinvitasjon- kirke midt på Romsås. Menigheten søker midler til ukentlig middagservering i Romsås kirke for å skape en ny møteplass i lokalmiljøet for alle generasjoner og på tvers av etnisitet og religion. Menigheten ønsker også at dette skal være et delprosjekt under frivillighetsatsningen i Groruddalen. Kirken har deltatt på fellesmøter i regi av velforeningene for å bedre bomiljøet på Romsås. Disse har kommet i stand etter at tre kvinner ble

funnet omkommet i egen leilighet i fjor, samt at skolen melder om frykttkultur. Prosjektet ble igangsatt i desember 2017. Man samarbeider bl.a med Nav.

Lengde for søknaden: 3 år

Søknadssum: 30 000 kr

Vurdering etter kriteriene: Søknaden svarer på et tydelig lokalt behov og retter seg også inn mot bispedømmets satsning på frivillighet. Menigheten går selv inn med noe midler og har søkt midler fra flere steder. Det er viktig for menigheten at middagen skal være gratis, slik at alle kan delta. De skriver at de ser at noen har ønsket å betale litt, så det er lagt inn i budsjettet. Midlene går i hovedsak til mat og transport.

Saksbehandler anbefaler søknaden

Menighet/ org: Domkirken

Prosjektbeskrivelse: Åpen kirke. Oslo domkirken søker om midler til åpen kirke. Domkirken holder åpen hver dag fra kl 10 til 16, og fredag er det nattåpen fra 16 til 06. Domkirken har drevet dette arbeidet siden 2010, og det er i samarbeid med Kirkens bymisjon. Domkirken og Bymisjonen vedtok i 2013 og videreføre og videreutvikle prosjektet. Det søkes om midler til å drive Dagåpen kirke og utvikle og utvide Nattåpen kirke. Målet er være kirkens omsorgstjeneste og evangeliet i handling. Midlene går i hovedsak til å lønne diakon, prest og vakter. Domkirken får også midler av Bymisjonen, Desembertoner Nordea og Domkirkerådet. (Med mellom 4 og 500 000 kr per bidragsyter)

Lengde for søknaden: 3 år, 3 året

Søknadssum: 600 000 kr

Vurdering etter kriteriene: Domkirken har fått OVF-støtte i to år (81 000 i 2016 og 75 000 i 2017) til dette prosjektet, og rapporten viser at Åpen kirke er viktig for byen vår. De søker også i år om en sum som er langt over det som er mulig tildele. Dette er et prosjekt som har pågått i mange år uten OVF-støtte. Saksbehandler antar at bispedømmerådet ønsker å videreføre tildeling i den treårsperioden de har søkt om, og anbefaler derfor søknaden.

Saksbehandler anbefaler søknaden

KIRKEMUSIKK OG KULTUR

Menighet/ org: Høvik menighet for menigheten i Bærum

Prosjektbeskrivelse: Oppstart av guttekor (fra 7 år). Høvik menighet søker om støtte til arbeid med guttekor for Bærum med base i Høvik menighet. Menigheten søkte om etablering av dette koret i fjor, men fikk da ikke tildeling. I søknaden beskriver de at de nå er en liten gruppe med trenger midler for å gjøre koret kjent og for å sikre drift bl.a ved å engasjere sangpedagog. Koret ønsker å nå gutter som ofte faller ut av kirkens barne- og ungdomsarbeid. Koret er tenkt som en satsning i arbeid blant barn og unge og en videreutvikling av kultur- og musikkarbeidet i Bærum, samt som et bidrag til trosopplæringsarbeidet knyttet til arbeid med og tolkning av sentrale bibelske og liturgiske tekster.

Lengde for søknaden: 3-årig, 1 året

Søknadssum: 30 000 kr

Vurdering etter kriteriene: Koret som er tenkt for alle menighetene i Bærum ønsker å prøve å nå gutter, dette anses viktig. Korets leder er en erfaren kantor, og søknaden er grundig gjennomarbeidet på pedagogikk og evaluering. Søker legger inn en stor egenandel på 60/ 75%. Sakshandler vurderer derfor at søker har mulighet til å gjennomføre og kunne oppnå målene i dette prosjektet uten OVF-støtte. Koret er allerede i gang og ved innmelding i for eksempel Ung kirkesang har man andre finansieringskilder til dette prosjektet.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Norges KFUK/M kulturskole

Prosjektbeskrivelse: PLAY er et prosess- og dialogbasert kulturprosjekt for ungdom på tvers av etnisk, kulturell og religiøs identitet. Deltagergruppen skal være bredt sammensatt og rekrutteres i samarbeid med menigheter, skoler, bydel, kommune, flyktningeteam og andre instanser i nærmiljøet. Målgruppe er ungdom i alderen 13 til 19 år. Instruktører er profesjonelle og frivillige erfarne pedagoger, musikere og scenekunstnere.

Prosjektet er både innenfor satsingsområdene "Barn og unge" og "Diakoni". Målet med PLAY-prosjektet er å gi ungdom mestringsopplevelse gjennom å lage forestillinger basert på lokale kreative prosesser hvor alle deltagere er aktive medskapere. For å hindre utenforskap må hver enkelt historie og identitet bli hørt og tatt alvorlig. «Den man kjenner, frykter man ikke». Man er i gang med et pilotprosjekt hvor bydel Østensjø og Grønland har vært involvert. I Østensjø var det et samarbeid med Bøler menighet

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 50 000

Vurdering etter kriteriene: Et godt og gjennomarbeidet prosjekt som svarer på satsningsområdene. Det kommer ikke frem av søknaden hvordan menighetene skal involveres eller bidra inn i prosjektet. I pilotprosjektet har man fått midler av LNU. Fra høsten 2018 vil man være avhengig av nye midler. I tillegg til OVF-midler er det søkt om støtte fra Sparebankstiftelsen (600 000). I søknaden står det at dersom man ikke får disse midlene, vil man være avhengig av OVF-midler for å kunne gjennomføre prosjektet i en mindre skala. Da det er vanskelig å lese en forankring i menighetene og forstå hvordan prosjektet kan gjøres i mindre skala utover det som er forsøkt, anbefales ikke søknaden.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Døvekirken i Oslo

Prosjektbeskrivelse: Sign Soul Children Døvekirken beskriver i søknaden at de har et stort behov for variasjon i kirkemusikk. Per i dag er det organist og danser ansatt i kirken i Oslo, men det er et sterkt ønske om å få til noe mer variasjon, noe mer visuelt som flere kan identifisere seg med og få utbytte av. I Døvekirken ser vi også behov for å ha et tilbud til hørselshemmede barn i alderen 7-13 år og det er flere som har etterspurt muligheten for et tegnspråkkor. Spesielt etter at Vilde vant Norske talenter med sin tegnspråksang. Tidligere har Døvekirken hatt et tegnspråkkor, men det er mange år siden sist. Acta Øst jobber nå med å utvikle materiale for det som vil hete Sign Soul Children, og vi ønsker i samarbeid med dem å etablere det første Sign Soul Children i Oslo og omegn. Koret vil være åpent for hørende og hørselshemmede, men målgruppen er de som har en tilknytning til døvemiljøet i form av at de er døve/hørselshemmet selv eller har foreldre/venner/familie som er det.

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 15 000 kr

Vurdering etter kriteriene: Det at Acta er i ferd med å utvikle materiell til Sign Soul Children veldig bra og gjør at dette kan brukes i andre menigheter. Så snart koret er etablert kan man melde seg inn i Acta og få midler og støtte gjennom medlemskap til å drifte koret. Døvekirken har et stort mindreforbruk på trosopplæring og, saksbehandler vi anbefale at det brukes trosopplæringsmidler til å etablere dette koret.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Holmlia menighet

Prosjektbeskrivelse: Holmlia 25 år, diverse arrangementer. I forbindelse med 25 årsjubileet til Holmlia kirke skal det arrangeres: Barneforstilling «hurra for deg», barnas grønne festdag, utstillingen «alle verdens egg» med skolebesøk, konsert med orgel, elektronikk og visuals, konsert med orgel og lokale kor, konsert med Jostein Hasselgård og konsert med Knut Reiersrud og Iver Kleive. Menigheten søker om støtte til alle disse tiltakene. De går selv inn med egne midler og noe billettinntekter.

Lengde for søknaden:

Søknadssum: 72 000

Vurdering etter kriteriene: Dette er en søknad det er vanskelig å vurdere på bakgrunn av kriteriene. Alle tiltakene i seg selv er gode, og man kan tenke seg at det å gi menigheten midler til en slik feiring er en oppmuntring. Samtidig er det en stor søknadssum og det er vanskelig å se hva andre kan få ut av dette.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Sentrum St. Hanshaugen

Prosjektbeskrivelse: Nåde 2018 - 2020: Musikkmeditasjon med bønn og stillhet i Trefoldighetskirken. Det søkes om støtte til videreutvikling av prosjektet. Musikkmeditasjonene vil bli lagt til åpen kirke i Trefoldighetskirken på tirsdagene hvor rammen for hver musikkmeditasjon er ca 30 -40 minutter med musikk sammen med enkel liturgi, bønn og stillhet. Det er et ønske om å invitere til økumenisk bønn, hvor musikken er med på å fordype bønnen og lede inn i stillheten. Tanken er også å skape rom for møte mellom ulike kirkesamfunn og åpne kirkerommet for byens mennesker. Det søkes her om støtte til 2 musikkmeditasjoner i 2018 og til 4 musikkmeditasjoner pr. år i 2019 og 2020. Det søkes støtten for å dekke utgiftene knyttet til musikerhonorar og markedsføring

Lengde for søknaden: 3 år. 1 året

Søknadssum: 30 000 kr

Vurdering etter kriteriene: For 2018 er budsjettet for musikkmeditasjonen satt til 75 526 kr. Prosjektet knytter til seg profesjonelle musikere og har allerede en klar grafisk profil. Det står ikke noe om antall deltakere på meditasjonen i 2017, men at menigheten var svært fornøyd. Prosjektet ble i fjor muliggjort med støtte fra Bergensstiftelsen og Fond for utøvende kunstnere. Prosjektet virker gjennomarbeidet og har kvalitet. Det er noe kostandstungt med tanke på overføringsverdi.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Grefsen menighet

Prosjektbeskrivelse: Musikere til syv gudstjenester. Søker beskriver at orgelet i Grefsen kirke er i svært dårlig forfatning, men at det på tross av det er en av Oslos best besøkte kirker. Det søkes om midler til å høyne det musikalske nivået på gudstjenestene gjennom å hyre inn profesjonelle lokale musikere. Evalueringen skal gjøres av staben.

Lengde for søknaden: 3 år, 1 året

Søknadssum: 21 000 kr

Vurdering etter kriteriene: En veldig knapp søknad. Det er forståelig at en menighet ønsker å leie inn musikalske krefter til gudstjenestene. Saksbehandler vurderer dette som en del av den vanlige driften av en menighet, som man bør finne midler til på eget budsjett.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Bøler menighet

Prosjektbeskrivelse: Kulturarrangement i kirken. Menigheten søker om støtte til å arrangere kulturdager. Målet er å synliggjøre kirken i lokalmiljøet, åpne opp og vise Bøler kirke i lokalmiljøet. Innholdet er variert og knytter til seg lokale kunstnere m.m. De ønsker å følge opp suksessen fra i fjor, da det ble arrangert kulturnatt i Bøler kirke. Dette er en av to søknader fra Bøler.

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 32 000 kr

Vurdering etter kriteriene: Menigheten fikk i fjor midler til prosjektet Integreringskonsert i Bøler kirke under bydelsdagene på 20 000 kr. Som tidligere beskrevet har det ikke blitt sendt inn rapport på dette. Denne søknaden kan heller ikke sies å være en videreføring av fjorårets. Siden menigheten fikk midler i fjor, velger saksbehandler ikke å prioritere denne.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

BARN OG UNGE

Menighet/ org: Døvekirken Oslo

Prosjektbeskrivelse: Leksehjelp på ungdomsklubb. Døvekirken i Oslo har i dag en ungdomsklubb (DUK), som er et tilbud for ungdommer i alderen 13-18 år. Dette ønsker man å utvide til også å være leksehjelp og et middagstilbud etter skoletid. Man ønsker å utvide tilbudet da det er få ungdom som deltar i dag og man antar at det å legge det rett etter skoletid med mat og leksehjelp, vil kunne bidra til økt deltakelse. Dette skal man gjøre i samarbeid med skolene, foreldrene og ungdommene.

Lengde for søknaden: står ikke

Søknadssum: 7600

Vurdering etter kriteriene: Dette er en av tre søknader fra Døvekirken i Oslo. Søknaden er knapp og sier lite om hvordan man ser for seg å få til dette/ forankre det. Menighetsrådet går inn med 2000

kr. Saksbehandler antar at dette er et godt prosjekt. Men tenker at det burde kunne finansieres av menigheten selv.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Bøler menighet

Prosjektbeskrivelse: Helt ærlig- Paneldebatt og samtale om dagsaktuelle tema for ungdom.

Inspirert av opplegget Spekter: tema, for aldersgruppen 20 til 40 i Grønland menighet, ønsker Bøler å ha en slik samling en gang i måneden for ungdom. Her vil de invitere kjente fjes og fagpersoner for å snakke om tema og ha en åpen samtale og spørsmål fra publikum. Etter samtalen er det tenkt kveldsmat og prat rundt bordene. Dette vil være et rusfritt alternativ på fredagskveldene. Menigheten har hatt en ungdomsklubb som har hatt ganske bra besøk. Ungdommen har selv kommet med en tilbakemelding at de ikke ønsker et tilbud med ting de kunne gjort hjemme, men heller et opplegg hvor de kan samtale om aktuelle tema. Menigheten søkte også midler til dette i fjor men fikk da ikke tildeling. Det er gjennomført to slike kvelder i 2017 som var godt besøkt, 50/ 60 ungdommer.

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 107 000 kr

Vurdering etter kriteriene: Saksbehandler ser at tiltaket er inspirert av et eksisterende tiltak i Grønland menighet – Spekter:tema. Det anses derfor ikke som et pionertiltak. Men tiltaket anses som å vært godt, og det hadde stor deltakelse i fjor. Midlene går i hovedsak til lønn og honorarer. Menigheten klarte å gjennomføre dette i fjor uten støtte. Budsjetter viser ingen egenandel.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Døves menighet i Oslo

Prosjektbeskrivelse: FBI (Freedom of Belief International) som en del av Unge døves misjonsuke.

I samarbeid med Døvekirken og Døvekirkens misjonskomitee har Hald Internasjonale Senter tilrettelagt for døve studenter fra skoleåret 2016/2017. To norske ungdommer har reist til Madagaskar og to døve ungdommer fra Madagaskar var studenter fram til sommeren, og to nye studenter er ved skolen fra sommeren 2017 med praksis i døvemenighetene. Dette engasjementet oppleves som positivt og bidrar til et økt interesse og engasjement for misjonen i menighetene, også blant døve unge. De ønsker å styrke dette engasjementet gjennom et helgekurs om misjon og trosfrihet. Målet er å etablere Døves unge misjonskomite for å sikre kontinuerlig støtte for dette engasjementet. Opplegget skal ta utgangspunkt i Stefanussalliansens kurs: Freedom of Belief International (FBI) Gjennom en egen gudstjeneste i dette arrangementet ønsker de også å styrke ungdommenes engasjement i gudstjenestelivet.

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 15 000

Vurdering etter kriteriene: Søknaden er god og velbegrunnet. Man ønsker at dette skal være for målgruppen 16 til 18 år. Dette tiltaket kunne gå rett inn i en lokal plan for trosopplæring. Sakshandler anbefaler derfor at menigheten forsetter utviklingen av dette tiltaket og bruker trosopplæringsmidler til dette.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

GUDSTJENSTELIV

Menighet/ org: Tro og Lys på Lambertseter

Prosjektbeskrivelse: Driftsmidler til Tro og Lys i Lambertseter menighet. Tro og Lys er en kristen felleskirkelig bevegelse for utviklingshemmede, deres familier og venner. Gruppen på Lambertseter har eksistert i år 20 år. Det søkes om driftsmidler og støtte til å dra på tur. Det arrangeres sommersamling for alle grupper annet hvert år.

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 15 000

Vurdering etter kriteriene: Det gjøres et godt og viktig arbeid lokalt i Lambertseter for og med denne gruppen. Det er lenge siden lokalgruppen har fått støtte.

Saksbehandler anbefaler søknaden

Menighet/ org: Tro og Lys Norge

Prosjektbeskrivelse: Sommersamling. Tro og Lys Norge er en kristen felleskirkelig bevegelse for utviklingshemmede, deres familier og venner. I Oslo bispedømme har de to grupper (Lambertseter og Nordstrand). Det søkes om tilskudd for disse to gruppene for deltakelse på sommersamling som Tro og Lys arrangerer 23.- 29. juli.

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 26 100 kr

Vurdering etter kriteriene: Tro og Lys Norge fikk tildeling til dette for tre år siden. Tiltaket ansees som godt. Saksbehandler har anbefalt tildeling til lokalgruppen på Lambertseter til dette arrangementet og anbefaler der ikke også støtte nasjonalt.

Saksbehandler anbefaler ikke søknaden

Menighet/ org: Tonsen menighet

Prosjektbeskrivelse: Utvikle gudstjenesten. Tonsen menighet søker om støtte til å utvikle gudstjenesten ved bruk av sang og musikk på 10 gudstjenester i 2018. Målet er økt gudstjenestedeltakelse spesielt blant barnefamilier og stimulere til mer menighetssang. Menigheten har flere ansatte med høyere musikk, pedagogisk og teologisk utdanning, dette ønsker de i større grad å bruke inn mot gudstjenestene. Det skal lages en helhetlig plan for gudstjenestene og arbeidet skal evalueres.

Lengde for søknaden: 1 år

Søknadssum: 62 000

Vurdering etter kriteriene: Søknaden er, sammenlignet med Grefsen, gjennomarbeidet og sikter på fornyelse og evaluering. Menigheten vil bruke en del egen midler på dette prosjektet, ca halvparten av det de søker om. Midlene skal brukes til musikere og annonsering.

Saksbehandler anbefaler søknaden

Anbefalte søknader (i blått) kan dekkes gjennom de 25 000 kr som er igjen, eller endre på tildelingssummen til de foreslåtte videreførte prosjektene eller bytte noen av de videreførte prosjektene ut med de nye i blått.

Saksbehandler foreslår tildeling til en eller flere av søknadene (i blått) i prioritert rekkefølge. I forslag til vedtak er a og b lagt inn.

- a) Tro og lys Lambertseter driftsmidler 15 000
- b) Grorud menighet åpen middagsinvitasjon 30 000
- c) Døvekirken Grønn Fredag 7 500
- d) Tonsen menighet musikk i gudstjenesten 62 000

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tildeler OVF-midler for 2018 til følgende prosjekter

Diakoni

Kirkelig dialogsenter	125 000
Åpen kirke Domkirken	75 000
Freethem	20 000
Grorud menighet	20 000

Kirkemusikk og kultur

Påske & Pasjon	125 000
----------------	---------

Gudstjenesteliv

Tro og lys Lambertseter	15 000
-------------------------	--------

Annet

Administrasjonskostnader OBDR	40 000
-------------------------------	--------

Misjonsrådgiver	150 000
-----------------	---------

Sum	570 000
------------	----------------

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	423	17/06048-23	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
19/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Endring av navn på Østre Aker prosti og forslag til endring av navn på Nordre Aker prosti

Vedlegg:

Endring av navn på prostier - Saksfremlegg Obdr sak 91/17

Vedtak OBDR, 06112017, Sak 91/17, Endring av navn på prostier

Høring: Endring av navn på Østre Aker prosti

Høring: Endring av navn på Nordre Aker prosti

Svar fra Prosten i Østre Aker - endring av navn Østre Aker

Svar fra Bydel Stovner - endring av navn Østre Aker

Svar fra Hasle menighetsråd - endring av navn Nordre Aker

Svar fra Sinsen menighetsråd - endring av navn Nordre Aker

Svar fra Høybråten, Fossum og Stovner menighetsråd - endring av navn Østre Aker

Svar fra Østre Aker og Haugerud menighetsråd - endring av navn Østre Aker

Svar fra Bydel Sagene - endring av navn Nordre Aker

Svar fra Bydel Grünerløkka - endring av navn Nordre Aker

Svar fra Ellingsrud og Furuset - endring av navn Østre Aker

Svar fra Bydel Alna - endring av navn Østre Aker

Svar fra Kirkelig fellesråd i Oslo - endring av navn på prostier

Svar fra Sagene og Iladalen menighetsråd - endring av navn Nordre Aker

Svar fra Paulus og Sofienberg menighetsråd - endring av navn Nordre Aker

Svar fra Tonsen menighetsråd - endring av navn Østre Aker

Svar fra Grorud menighetsråd - endring av navn Østre Aker

Svar fra Prosten i Nordre Aker - endring av navn Nordre Aker

Svar fra Torshov og Lilleborg menighetsråd - endring av navn Nordre Aker

Saksorientering

Det vises til OBDR sak 91/17, og vedtak som ble fattet på bispedømmerådets møte 6. 11 2017:

Oslo bispedømmeråd har med bakgrunn i vedtak i OBDR sak 91/12 vedrørende forslag om navneendring av Østre Aker prosti behandlet navnsetting av prostier i Oslo fellelsrådsområde. Bispedømmerådet takker for en historisk og helhetlig utredning av saken.

Oslo bispedømmeråd anbefaler at Østre Aker prosti endrer navn til Groruddalen prosti. Saken sendes på høring til berørte parter.

Bispedømmerådet anbefaler også at Nordre Aker prosti endrer navn.

Administrasjonen bes om å innhente navneforslag fra berørte parter før saken legges frem for bispedømmerådet til ny behandling.

Østre Aker prosti - endring av navn

Høringsbrev med vedlagt saksorientering fra bispedømmerådets møte ble sendt ut til berørte parter: Bydel Alna, bydel Stovner, bydel Bjerke, bydel Grorud, Kirkevergen, menighetsrådene, tillitsvalgte i begge linjer og prosten. Ved høringsfristens slutt 1. mars var det innkommet hørings svar fra Bydel Alna, fra alle menighetsrådene: Ellingsrud og Furuset menighetsråd, Østre Aker og Haugerud menighetsråd, Høybråten, Fossum og Stovner menighetsråd, Tonsen menighetsråd, Grorud menighetsråd, og fra prosten og kirkevergen ved hovedkomiteen og fellesrådet.

Fra hørings svarene:

Ønsker: *Østre Aker–Goruddalen prosti, eller bare Østre Aker prosti*

Bydel Alna og mindretallet i Ellingsrud og Furuset menighetsråd (3 av 8) ønsker å endre navnet på prostiet til Østre Aker-Goruddalen prosti. Det argumenteres med at det er viktig å beholde det kulturhistoriske navnet Østre Aker i prostinavnet, og at det kan kombineres med et mer moderne og stedforklarende navn på området.

Østre Aker og Haugerud menighetsråd ønsker ikke en endring av navnet på prostiet. Navnet på prostiet bør holde fram med å være Østre Aker prosti.

Tonsen menighetsråd ønsker ikke en endring av navnet på prostiet. Navnet bør beholdes av kulturhistoriske grunner. Rådet hevder også at en navneendring er svært ressurskrevende og det spørres om det kan forsvares økonomisk.

Ønsker: *Goruddalen prosti*

Flertallet i Høybråten, Fossum og Stovner menighetsråd: (7 av 9) og Ellingsrud og Furuset menighetsråd: (5 av 8), Grorud menighetsråd og Prosten ønsker at Østre Aker prosti skal endre navn til *Goruddalen prosti*. Prosten argumenterer i hørings svaret med at navnet Goruddalen samsvarer med lokalsamfunnets forståelse og tilhørighet, og endringen av navn vil knytte kirken til den lokale identiteten. Uttalelsen som følger vedtaket fra Grorud menighetsråd har sammenfallende argumentasjon som prosten.

Hørings svar fra Kirkevergen/hovedkomiteen/ fellesrådet:

Hovedkomiteen anbefalte fellesrådet å gjøre vedtak om at Østre Aker prosti endret navn til Goruddalen prosti. Fellesrådet hadde mange meninger om mulig navneendring, og valgte til slutt å ikke fatte vedtak i saken.

I sakspapirene til OBDRs behandling av saken 6.november 2017, ble det opplyst om at det ved endringa av navn på blant annet prostier skulle innhentes råd fra navnekonsulenttjenesten både før og etter høringen. Dette ble gjort etter første behandling 2012, hvor stednavnetjenesten sendte dette svaret:

Det opprinnelige navneendringsforslaget var Goruddalen prosti, og vår kommentar var som følger: Vi har ingen innvendinger mot navnet Goruddalen prosti, men hva er grunnen til ønsket om navnebytte? Navnet Østre Aker viser sammenhengen med prostiene Nordre, Søndre og Vestre Aker. De innkomne høringsuttalelsene viser at det var delte meningen om det opprinnelige forslaget og det nye forslaget virker som et kompromiss; Man beholder Østre Aker av kulturhistoriske grunner og for å vise sammenhengen med de andre Aker-prostiene, men legger til Goruddalen fordi dette er et kjent og brukt navn i dag. Er dette navneforslaget et kompromiss som vil gjøre alle instansene som har uttalt seg til lags? Vi mener at det nye navneforslaget er litt tungt, og bruken av tankestrek er også uheldig. Hadde det vært en mulighet å heller velge Østre Aker og Goruddalen prosti? (..)I hvis bispedømmet likevel vil gå for skrivemåten med tankestrek, må navnet skrives uten mellomrom på hver side av tankestreken: Østre Aker-Goruddalen prosti.»

Drøfting av innkomne hørings svar:

I høringsbrevet ønsket Oslo bispedømmeråd kommentarer til sitt vedtak om å anbefale at Østre Aker prosti skal endre navn til Goruddalen prosti. De innkomne hørings svarene gir ikke entydig tilslutning til OBDRs anbefaling om navneendring. Det er historiske grunner knyttet til ønsket om å enten videreføre Østre Aker som eneste, eller Østre Aker som del av navnet på prostiet. De som ønsker at prostiet skal skifte navn til Goruddalen prosti, ønsker

at prostinavnet skal sammenfalle med navn på geografisk område og hevder at navneendringen vil kommunisere godt med befolkningens oppfatning av at Groruddalen er et samlende navn for området.

Problemstillingen vedrørende om man skal gi navn på grunnlag av historiske eller geografiske hensyn er en klassisk strid i de fleste debattene om navngiving. Dette viste seg ved forrige høring om eventuell endring av prostinavnet, og ny høring har ikke bidratt til å avklare om det er en allmenn oppfatning at «Østre Aker» skal utelukkes som eneste navn eller del av navnet på prostiet. Stednavntjenesten er ikke særlig begeistret for et eventuelt nytt navn: Østre Aker-Groruddalen prosti. Tjenesten mener at navnet er for mye av et kompromiss, og den er generelt skeptisk til bruk av bindestrek. Navn skal bindes sammen med «og», noe Oslo bispedømmeråd har fulgt opp i forbindelse med navnsetting av de sammenslåtte menighetene. Men om navnet på prostiet skal bestå av både historisk (Østre Aker) og geografisk (Groruddalen) navn, vil kanskje bruken av bindeordet «og» gi en forståelse av at prostiet er knyttet sammen av to like størrelser: Østre Aker (kirke) og (resten av) Groruddalen. Om navnet endres til Groruddalen og Østre Aker prosti, vil «Østre Aker prosti» språkmessig få størst betydning i navnet, og det kan være at denne varianten er den beste løsningen hvis man skal bruke en kombinasjon av historisk og geografisk navn.

Oslo bispedømmeråd har vedtatt å anbefale at prostiet endrer navn til Groruddalen prosti. Høringssvarene viser at flere av høringsinstansene slutter seg til anbefalingen, men også at menighetsrådene ikke står samlet om forslaget. De to menighetsrådene nederst i dalen ønsker ikke at prostiet skal skifte navn. Deler av Østre Aker og Haugerud menighet har naturlig også en sterkere tilknytning til Østre Aker- navnet enn til «Groruddalen». De som ønsker et skifte til «Groruddalen prosti» er geografisk plassert øverst i dalen, men likevel har to av menighetsrådene et mindretall som ikke ønsket at «Groruddalen prosti» skal være eneste navnet på prostiet. Prosten argumenterer med at navnet samsvarer med befolkningens oppfattelse av geografisk navn. Bydel Alna, den eneste ikke-kirkelige høringsinstansen som har svart, ønsker at historisk og geografisk navn kombineres. Å bruke østre Aker som del av prostinavnet er ikke avhengig av menighetens geografiske plassering i dalen.

Økonomiske hensyn

Tonsen menighetsråd viser til at en navneendring er ressurskrevende og vil ha økonomiske konsekvenser. Oslo bispedømmeråd har ikke bedt om en utredning om ressursbruk og økonomiske konsekvenser. Siden logo til bruk som brevhode mv nå utformes og deles elektronisk, vil utgiftene til dette omhandle hjelp til utforming av ny logo for prostinavnet. Det antas at en innhenting av faglig kompetanse for å utarbeide og ferdigstille ny logo ikke vil overskride 15.000,- inkludert nye logoer hvor menighetsnavn og prostinavn står sammen. Det kan også være behov for å trykke opp nye bannere og lignende der hvor prostiet bruker slike i forbindelse med informasjonstiltak i nærmiljøet og andre steder. Det må også lages budsjett for skilting av proste- og menighetskontorer. Oslo bispedømmeråd må avklare om det er Oslo bispedømmeråd, som initiativtaker til eventuell navneendring, som skal stå som økonomisk ansvarlig for oppfølgingen av vedtaket, eller om det er Kirkelig fellesråd i Oslo oppgave å sørge for den fysiske oppfølgingen.

Drøftingen av høringssvarene viser at Oslo bispedømmeråd ikke har fått overveldende støtte til sin anbefaling av hva prostinavnet skal endres til. Det synes likevel slik at det er en stemning for en endring av prostinavnet Østre Aker prosti.

Nordre Aker prosti - navneendringsforslag

Oppfølging av vedtaket: Bispedømmerådet anbefaler også at Nordre Aker prosti endrer navn. Administrasjonen bes om å innhente navneforslag fra berørte parter før saken legges frem for bispedømmerådet til ny behandling.»

Høringsbrev med vedlagt saksorientering fra bispedømmerådets møte ble sendt ut til de berørte parter: Menighetsrådene Hasle, Sinsen, Sagene og Iladalen, Paulus og Sofienberg, Torshov og Lilleborg, prostene, tillitsvalgte i begge linjer, kirkevergen, bydelene Sagene, Grünerløkka, Nordre Aker

Ved høringsfristens slutt 1. mars var det innkommet hørings svar fra menighetsrådene Hasle, Sinsen, Sagene og Iladalen, Paulus og Sofienberg, Torshov og Lilleborg. Det var også kommet hørings svar fra prostene, kirkevergen ved hovedkomiteen og fellesrådet, og bydelene Sagene og Grünerløkka

Fra hørings svarene – forslag til navn:

- Akerselva prosti: foreslått av Sagene og Iladalen menighetsråd, Paulus og Sofienberg menighetsråd, Torshov og Lilleborg menighetsråd og bydel Grünerløkka.
- Midtre Aker (Eventuelt: Midtre-Aker): Sinsen mr, Sagene og Iladalen mr, prostene
- Østkanten prosti: Paulus og Sofienberg mr, prostene
- Grünerløkka prosti: Paulus og Sofienberg mr
- Sagene og Grünerløkka prosti: prostene
- Torshovdalen prosti: Paulus og Sofienberg mr
- Torshov prosti: bydel Sagene.
- Ingen navneendring: Hasle menighetsråd foreslår å opprettholde navnet Nordre Aker prosti
- Ingen konklusjon: Kirkevergen/hovedkomiteen/ fellesrådet:
Hovedkomiteen anbefalte fellesrådet å gjøre følgende vedtak: Navneendrings forslag til Nordre Aker prosti: Enten: Grünerløkka og Nydalen prosti, eller Akerselva prosti. Fellesrådet hadde mange meninger om navneendrings forslag, og valgte til slutt å ikke fatte vedtak i saken.

De fleste høringsinstansene har foreslått at prostiet endrer navn til et geografisk navn som er gjenkjennelig i prostiet. Fem instanser har foreslått Akerselva prosti som et mulig navn. Bydel Grünerløkka har begrunnet forslaget slik: «Forslaget ivaretar en noenlunde geografisk angivelse og er ikke misvisende med hensyn til at soknene ligger i flere bydeler, noe som hadde vært et tema om prostiet ble navnsatt etter en bydel.». «Akerselva prosti» var også et navneforslag mange sluttet opp om da Torshov prosti endret navn til Nordre Aker prosti.

De andre geografiske navnene beskriver mindre områder i det nåværende prostiet. To instanser foreslår at prostiet bør få navn etter bydel. Instansene kommer ikke med forslag på endring av navn på prostiet om bydelsnavn blir endret. En instans foreslår at prostiet bør kalles etter prostesetet, også det uten å drøfte om navnet bør endres om prostesetet flyttes.

To høringsinstanser har foreslått «Østkanten prosti». Det blir ikke problematisert at oslofolk definerer «Østkanten» i Oslo som et langt større område enn det som ligger i nåværende Nordre Aker prosti.

Fire høringsinstanser har foreslått navnet Midtre Aker som navn på prostiet. Navneforslaget fører videre tradisjonen om å bruke «Aker» som navn. Prostene skriver: «Av de aktuelle navneforslagene som så langt er hørt, virker Midtre Aker mest treffende, selv om det er en litt sær konstruksjon». Det blir ikke drøftet av forslagstillerne om Midtre Aker prosti gir en umiddelbar forståelse av hvor prostiet er plassert, noe som var framsatt som en viktig grunn for å endre navnet på Nordre Aker prosti.

Oppsummering

Stiftsdirektør mener navneendring av prostiene Østre Aker og Nordre Aker må ses i sammenheng og at endelig vedtak om navneendring bør gjøres samlet.

Stiftsdirektør anbefaler enten at begge prosti av historiske årsaker beholder Aker navnet eller at begge prosti skifter til et geografisk navn. Høringsinstansene i Østre Aker prosti er delt i sin oppfatning, det er derfor åpent for å falle ned på begge løsninger.

Dersom bispedømmerrådet går inn for at prostiene skal endre navn er stiftsdirektørens anbefaling at Østre Aker prosti endrer navn til Groruddalen prosti og Nordre Aker prosti endrer navn til Akerselva prosti.

Stednavnetjenesten må imidlertid konsulteres vedrørende de fremsatte forslagene til nytt navn på Nordre Aker prosti før saken kan sendes ut på ny høring til berørte parter. Dersom tilbakemeldingen fra stednavntjenesten gjør det nødvendig med ny behandling i bispedømmerrådet før saken sendes på høring, så vil administrasjonen legge til rette for det.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd takker høringsinstansene for innkomne forslag.

Bispedømmerådet vil se navneendring av prostiene Østre Aker og Nordre Aker i sammenheng og fatte endelig vedtak om navneendring når prosessen er gjennomført i begge prosti.

Oslo bispedømmeråd anbefaler at Nordre Aker prosti endrer navn til Akerselva prosti. Administrasjonen bes om å oversende alle forslagene til nytt navn på Nordre Aker prosti til stednavnetjenesten for uttalelse. Administrasjonen sender deretter saken på høring til berørte parter.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	610	18/00280-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
20/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Hørings svar: Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser

Vedlegg:

høring justering av hovedgudstjenesten, høringsbrevet.pdf

høring, justering av hovedgudstjenesten hoveddokument med spørsmål.pdf

Høring, justering av hovedgudstjenesten, vedlegg.pdf

Saksorientering

Bakgrunn for høringen

Kirkerådet har sendt ut til høring Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser. Alminnelige bestemmelser for Ordning for hovedgudstjenesten ble tatt i bruk i de aller fleste menigheter innen utgangen av 2012. I Oslo bispedømme har alle menigheter fått biskopens godkjenning av lokal grunnordning. Mange menigheter har fått godkjent sine ordninger fram til 1. søndag i advent 2018. Som følge av ventet justering av hovedgudstjenesten og de alminnelige bestemmelser har det gått ut et brev til alle menighetsråd med opplysning om at de vedtatte lokale grunnordningene er gjeldende fram til ny justert hovedgudstjeneste og alminnelige bestemmelser blir vedtatt og implementert. Om menighetsrådene i denne perioden ønsker å gjøre vesentlige endringer i de allerede godkjente lokale ordningene, søkes biskopen om godkjenning.

I forslaget som Kirkerådet har sendt ut på høring, ønskes det å skape en bedre balanse mellom valgfrihet og variasjon og fasthet og gjenkjennelighet. Det legges opp til at det blir færre alternativer i de leddene hvor menigheten er aktivt med slik at liturgien er gjenkjennelig for gudstjenstedeltakerne. Man ønsker gjennom en kvalitetsforbedring å stramme opp språk og innhold i liturgien. Noen ledd i liturgien endres fra å være obligatorisk til valgfri og omvendt (for eksempel Samlingsbønn og Dagens bønn).

Høringen er disponert etter høringstema. Høringsinstansene blir bedt om å svare på oppsatte høringsspørsmål knyttet til hvert tema.

I dette saksfremlegget er det noen steder skrevet forslag til vedtak til hvert enkelt høringsspørsmål. Dette er gjort for å forenkle lesningen. Dokumentet vil bli redigert før oversendelse til Kirkerådet. Forslag til vedtak som står til de enkelte punktene kan skrives inn i selve høringssvaret.

Høringstema 1: Hvordan øke kvaliteten og antall deltakere i gudstjenesten

Høringsspørsmål 1 a: Hvordan mener dere gudstjenestereformen har påvirket gudstjenestelivet i deres menighet og i Den norske kirke?

Som det kommer fram i høringsnotatet, kan det ikke måles en øking i gudstjenestedeltakelsen i Den norske kirke etter innføringen av gudstjenestereformen. Dette stemmer også for gudstjenestedeltakelsen i Oslo bispedømme. Statistikken viser at den samlede gudstjenestedeltakelsen går (noe) ned for hvert år.

Ved innføringen av reformen ble det holdt prostivise kurs for ansatte og menighetsrådene. Mange deltok, og de innkomne søknadene bekreftet inntrykket fra kursrundene om at arbeidet med å utforme lokal grunnordning ikke ble overlatt til staben. Søknadene ga inntrykk av at menighetens medlemmer ble involvert i prosessen fram til søknad. Det finnes variasjoner av hvor mange menighetsmedlemmer som var involvert, og involveringen preges av forskjellen mellom det som kan karakteriseres som resurssterke menigheter kontra menigheter med færre ressurser. Men uavhengig av dette har menighetsrådene så godt som alle steder mobilisert gudstjenesteutvalg og andre leke medlemmer i utarbeidelsen av forslag til hovedgudstjenester. Det er innhentet reaksjoner underveis, og det er blitt innkalt til menighetsmøter i alle menigheter. Menighetenes fagpersoner har naturlig nok også vært nært tilknyttet prosessen. Arbeidet med utforming av lokal grunnordning har vært et stort dugnadsarbeid i den enkelte menighet og bidratt til en økt liturgisk kompetanse blant gudstjenestedeltakerne i menigheten. Jevnlige oppfordringer om å gå igjennom grunnordningen på nytt og søke om endringer har også ført til at kompetansen som ble ervervet ved gudstjenestereformens begynnelse, holdes vedlike i mange menigheter. Mange menigheter har arbeidet med bønnespråk og søkt om å få godkjent lokalt utformede bønner, syndsbejelse og annet til bruk som faste ledd i hovedgudstjenestene. Merete Thommassen og Sylfest Lomheims bok «Når dere ber» (Verbum 2013) ble skrevet for menigheter, kirkelige ansatte og andre som skal utforme bønner til gudstjenestefeiringen. Både denne boka og oppfordringen til å skrive og søke om lokalt formulerte bønner har ført til en økt bevissthet om bønnespråket.

1 b: Hva har fungert godt, og hva har fungert dårlig ved gudstjenestereformen:

Det som har fungert godt er beskrevet over. I tillegg kommer den økte involveringen av lekfolk i gudstjenesten, som medliturg. Det vises til kommentaren om bruk av medliturg som faller bort hvis man velger å ikke lese samlingsbønnen (se under).

Det har imidlertid blitt et økende fokus på at det blir (for) mange måter å feire hovedgudstjeneste på, noe som kan føre til fremmedgjøring mer enn involvering.

Gudstjenestedeltakerne har særlig pekt på at det rike mangfoldet av liturgisk musikk kan føre til at man føler at man ikke kan delta i menighetssvar i gudstjenester i menigheter som har annen liturgisk musikk enn det man er vant med fra hjemmemenigheten.

1c: Hvilke av de momentene som er nevnt ovenfor mener dere vi særlig bør rette vår oppmerksomhet mot i gudstjenestearbeidet framover?

Det er ikke nevnt spesifikt i høringsnotatet, men det er å håpe at man i justeringen av hovedgudstjenesten også er oppmerksomme på at mange har etterspurt et mer inkluderende språk i hovedgudstjenesten. Dette anliggende kan det jobbes videre med, også når det skal arbeides ut en justert ordning etter høringsrunden.

1d: Hvilke behov ser dere for et mer variert gudstjenesteliv med ulike former for gudstjenester?

Det er viktig å lytte til den enkelte menighet og deres gudstjenestearbeid. Se også punkt 1b.

Høringstema 2: Alminnelige bestemmelser for hovedgudstjenesten

Høringsspørsmål 2: Mener dere at det er behov for å justere eller presisere noe ved prosedyren for hvordan menighetens lokale grunnordning utarbeides og vedtas (jf. Alminnelige bestemmelser)? Hva bør endres?

I Oslo bispedømme har rutinen for godkjenning vært at menighetsrådet når det gjelder innføringer / store endringer av gudstjenesten, sender søknad til prosten etter at menighetsmøtet har diskutert saken. Prosten gir så sin innstilling og sender videre til biskopen som har gjort de endelige vurderingene og sendt brev med svar på søknaden tilbake til menighetsrådet. Biskopen har også i brevet gitt sine anmerkninger med råd om endringer og i noen tilfeller bedt om ny søknad.

Oslo bispedømmeråd ønsker at denne godkjenningsrutinen videreføres. Tilsyn med gudstjenestelivet er en vesentlig del av biskopens ansvar. Tilsynet er biskopens veiledning og også inspirasjon til menighetene. Biskopens tilsyn kan sikre både god stedegenhet, involvering og gjenkjennelse for gudstjenestelivet i bispedømmet. At biskopen fortsatt gir endelig vedtak, vil være med på å sikre at menighetene i bispedømmet har en forutsigbar og gjenkjennelig gudstjenestefeiring.

Høringstema 3: Justeringer i hoveddel 1: Samling, ledd 1-8

3a Ledd 1 forberedelse

Det foreslås at kirkerommet er (dvs skal være) åpent en stund før gudstjenesten starter for å gi rom for stillhet, lystenning og bønn, (uten at det gis forbud om å snakke før gudstjenesten begynner). En endring fra «kan» til «er»

3b: Ledd 1 Forberedelse

Det presiseres at informasjon om dagens gudstjeneste skal være kortfattet og avsluttes med ordene: La oss være stille for Gud

3c Ledd 2 Inngangssalme

Det foreslås at menigheten alltid står under inngangssalmen. En endring fra noe menigheten selv kan avgjøre.

3d: Ledd 3 Hilsen

Inngangsord erstattes med Hilsen, slik at menigheten blir stående under liturgens hilsen med ordet om nåde eller treenighetshilsen

Forslag til vedtak til høringssvaret:

OBDR har ingen innvendinger til forslag til endringer i disse leddene.

3e: Ledd 4 Samlingsbønn

Høringsspørsmål 3e: Er dere enige i at samlingsbønnen ikke lenger blir obligatorisk, men et valgfritt ledd?

Det foreslås at samlingsbønnen omgjøres fra et obligatorisk ledd, bedt av medliturg, til et valgfritt ledd, for å komme i møte de menighetene som synes at samlingsbønnen fører til en for ordrik og bønnetung innledende del av gudstjenesten, og samtidig komme i møte de som synes det er fint å ha samlingsbønnen slik at de får lov til å fortsette med det.

Samlingsbønnen er relativt ny i vår liturgiske tradisjon, forgjengeren til samlingsbønnen er klokkebønnen. Derimot er dagens bønn, tidligere kalt kollektbønnen, knyttet til vår tradisjon. Det må drøftes videre om det er et godt valg å gjøre samlingsbønnen valgfri og innføre dagens bønn som fast ledd i liturgien. Det kan være et godt grep å løfte opp dagens bønn til å leses som ledd 4, som kollektbønn. I rubrikken bør det åpnes opp for at også medliturg kan lese dagens bønn, med anvisningen ML / L.

Det er foreslått en ny samlingsbønn, samlingsbønn 9. Det kan stilles spørsmål ved om man trenger denne nye samlingsbønnen. Det er en ganske komplisert bønn og utfordrende som veksellesning, og skjemmes også av at bønnen blir en opplisting av hvordan man ser på nå-tilstanden mer enn konkret bønn. Det foreslås at samlingsbønn 9 ikke blir med som mulig valg av samlingsbønn.

3f Ledd 5 syndsbejennelse

Høringssspørsmål 3f: Har dere endringsforslag eller kommentarer til leddet syndsbejennelse i høringsforslaget?

Muligheten for å plassere syndsbejennelsen enten som ledd 5 eller som ledd 16, i sammenheng med forbønnsdelen, foreslås videreført. Det er foreslått en forenkling av liturgens innledning til syndsbejennelsen, fra tre varianter til bare en:
Liturgen: Guds barmhjertighet er stor. La oss bøye oss for Gud og bejenne våre synder.
Forenklingen er klar og forståelig.

Forslag til vedtak til høringssvaret:

Oslo bispedømmeråd har ingen innvendinger mot forslaget om forenkling av innledningen til syndsbejennelsen slik det er foreslått i høringsnotatet.

I høringsnotatet foreslås det at muligheten til å søke biskopen om å bruke en lokalt utformet syndsbejennelse regelmessig i gudstjenesten faller bort. Bakgrunnen for forslaget er at muligheten har vært lite brukt og at det ikke fremmer gjenkjennelse og felles liturgi. Oslo biskop har i forbindelse med godkjenning av lokal grunnordning mottatt 16 søknader om å få bruke egenformulert syndsbejennelse som fast ledd i en eller flere av menighetens hovedgudstjenester. 10 ble godkjent og er i bruk i gudstjenestefeiringen i menighetene. At det nå ikke mer vil være mulig å bruke de lokalt utformede syndsbejennelsene, som vil være en naturlig konsekvens av at muligheten for å søke om godkjenning (og bruk) faller bort, vil nok ikke bli tatt godt imot hos disse. Bestemmelsen vil nok true menighetenes opplevelse av at gudstjenesteformen skal fremme stedegengjøring og involvering i gudstjenestelivet i de enkelte soknene.

Forslag til vedtak til høringssvaret:

Oslo bispedømmeråd mener det er viktig at menighetene fortsatt har anledning til å søke biskopen om bruk av lokalt utformet syndsbejennelse til fast bruk i en eller flere av menighetens hovedgudstjeneste(r). (Argumentasjonen over tas inn i høringssvaret).

Det er foreslått å innskrenke valgmulighetene for syndsbejennelse fra dagens seks varianter til fire, hvor den fjerde varianten er en ny formulert syndsbejennelse:
Hellige Gud, du vår skaper: Vi har vendt oss bort fra deg og kjenner syndens makt i vårt hjerte. Tilgi oss, og sett oss fri til å tjene deg og vår neste.

Den nye syndsbejennelsen tilfører ikke noe som ikke allerede finnes i de tre andre syndsbejennelsene, og i denne gjennomgangen av hovedgudstjenesten, hvor målet er å justere og forenkle liturgien ved å gi færre valgmuligheter til enkelte ledd, behøves det ikke en ny syndsbejennelse. Strofen «og kjenner syndens makt i vårt hjerte» er også problematisk siden den kan lede til en forståelse om at det finnes en ond makt som kan ta overhånd over oss / hjertet vårt.

Forslag til vedtak til høringssvaret:

Oslo bispedømmeråd foreslår at syndsbejennelsen som i forslaget har bokstaven D, utelates. (Argumentasjonen over tas inn i høringssvaret).

Oslo bispedømmeråd imøteser et fortsatt arbeid med å formulere syndsbejennelsen.

3g ledd 6 Bønnerop Kyrie

3h Ledd lovsang gloria

Ingen kommentarer

3 i Ledd dagens bønn

Høringsspørsmål 3i: Er dere enige i at ledd 8 Dagens bønn blir obligatorisk i alle hovedgudstjenester og ikke et valgfritt ledd?

Det vises til argumentasjon under punkt 3 e samlingsbønn.

Høringsspørsmål 3j: Gi eventuelt andre kommentarer til høringstema 3

Høringstema 4: Justeringer i hoveddel II. Ordet, ledd 9-17

Høringsspørsmål 4: Har dere endringsforslag eller kommentarer til hoveddel II. Ordet?

Forslag til vedtak til høringssvaret: Oslo bispedømmeråd har ingen kommentarer.

Høringstema 5: Justeringer i hoveddel III. Nattverd, ledd 18-21

Høringsspørsmål 5a: Kommenter gjerne nattverdpraksisen i menighetene i dag med tanke på særkalk og / eller intinksjon og med tanke på mottakelsen av nattverd stående eller knelende på alterringen/altersranken

Forslag til kommentar: For å bevare og fremme et inkluderende gudstjenesteliv i den enkelte menighet og kirke er det viktig å tilrettelegge for nattverdfellesskap for alle. Intinksjon utelukker de fysiske hindringene som gjør det umulig for mange å komme fram for å motta nattverd i menigheten fellesskap. Heller enn å problematisere intinksjon som utdelingsform, burde det i en justering av hovedgudstjenesten problematiseres at nattverden deles ut på en måte og et sted hvor mennesker med spesielle utfordringer/behov er hindret i å komme fram. Der det er intinksjon, øker også antall nattverddeltakere.

Høringsspørsmål 5b: Gi gjerne kommentarer til valgene av ordene som er foreslått (Ordvalg i nattverdliturgien)

Forslag til kommentar: Det gir mening å erstatte det gammelmodige ordet «legeme» med «kropp» i nattverdliturgien. Bruken av «kropp» må gjennomføres i hele liturgien, og ved alle valg av nattverdbønner. Det innebærer at i fredsønsket etter utdelingen når det har vært knefall skal det også brukes kropp i stedet for legeme, «Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus har nå gitt oss sin hellige kropp ...», eventuelt at fredsønsket der ordet «legemet» brukes, blir oppført som et alternativ (rubrikkens mulighet for «eller»). Ved punkt 21 Måltidets avslutning, Takkebønn, bør det i rubrikken ikke anbefales felleslesing (A) som siste ledd i takkebønnen. Lesingen vil føre til at menigheten må lete fram til teksten i gudstjenesteprogrammet, og vil gjøre avslutningen av måltidet og takken komplisert.

Høringsspørsmål 5c: Er dere enige i at takkofferet inngår i nattverdliturgien, og ikke i forbønnleddet?

Forslag til kommentar: Å la takkofferet inngå i nattverdliturgien kan være viktig i gudstjenesten. Ved å ha takkofferet som del av nattverddelen kan det vises fram at våre gaver, det vi kan gi: penger, brød og vin / drikke forvandles i møte med Kristus og gis tilbake til oss som gaver og som det er vår plikt å forvalte rett. Men å la takkofferet inngå i nattverdliturgien kan også bestrides: Nattverden, brød og vin, blir gitt til oss, nattverden handler ikke om vårt offer og våre ting.

Høringsspørsmål 5e: Har dere kommentarer til ledd 19 og 20 i høringforslaget?

Ledd 19 er takksigelse og bønn: Hilsen (prefasjonsdialog), innledende lovprising (prefasjon), Hellig Sanctus, nattverdbønn med innstiftelsesordene Verba, Fadervår.

Ledd 20 er nattverdsmåltidet: Brødsbrytelse, Fredshilsen, Agnus Dei, utdeling med utdelingsord og velsignelsesord for dem som kommer fram og viser at de ikke vil ha nattverd etter utdelingen.

Forslag til kommentar: Angående prefasjonsdialogen. I rubrikken står det at den innledende lovprisningen er enten knyttet til kirkeåret eller tilpasset den enkelte nattverdbønn. Det er nå utviklet 7 nattverdbønner. I en av nattverdbønnene skal kirkeårsprefasjonen brukes, i de seks andre er det valgfritt å bruke lovprisning tilknyttet nattverdbønn eller kirkeårsprefasjon. Siden det er så mange muligheter for å utelate prefasjon knyttet til kirkeåret, kan det antas at selve kirkeårsprefasjonen nå er på vei ut av gudstjenestefeiringen i Den norske kirke. Om så skjer, vil det få innvirkning på hvordan vi lar kirkeåret prege vårt gudstjeneste. Kirkeåret, og veksling av prefasjon i tilknytning til kirkeåret er en tradisjon i vår gudstjenestefeiring som det bør tilstrebes å verne om. Derfor bør det komme sterkere fram i rubrikken at kirkeårs prefasjonene bør foretrekkes, eventuelt at det gjøres til eneste alternativ i de fleste nattverdbønnene.

Det foreslås også at det kommenteres til en rubrikk til utdeling av nattverd, velsignelse av de som kommer fram, men som ikke vil ha nattverd. I rubrikken står det anført «barn og andre som kommer fram ...» Det er uheldig at «barn» her blir nevnt som egen gruppe. Det kan lede til å tro at barn bare unntaksvis skal motta nattverd i vår kirke, noe som ikke medfører riktighet. Barn er en naturlig gruppe i nattverdfellesskapet. Det foreslås at rubrikken endres til «De som kommer fram og ikke ...»

Høringstema 6: Justeringer i de enkelte nattverdbønnene

Høringsspørsmål 6: Gi gjerne kommentarer eller endringsforslag til nattverdbønnene

Forslag til kommentar: Det vises til kommentar til høringsspørsmål 5e om prefasjonsdialogen. Bortsett fra dette er justeringen av nattverdbønnene i tråd med intensjonen, at språket skal strammes opp og gjøres enklere. At «kalk» blir erstattet med «beger» i nattverdbønnen er en naturlig konsekvens av justeringen av liturgien. Til nattverdbønn A, leddet: Nådige Gud, vi feirer ..., står det at «Han» skal erstatte «du» i bønnen: Lær oss å elske hverandre som ..... Det er en vesentlig endring at man skifter fra å be om å elske hverandre som Gud har elsket oss til at man ber om at vi skal elske hverandre som Kristus har elsket oss. Vi lurer på hva bakgrunnen for denne endringen er. Bispedømmerådet ønsker å sløyfe denne endringen. At man i nattverdbønn E har gått bort fra familiemetaforen og erstattet den med venner fungerer godt. I nattverdbønn F har man tatt inn den gamle Johannes-liturgien. Her virker det som om at man i saksbehandlingen har glemt å endre en ordlyd: L/ML skal be: «... vi vil med dette brødet og dette begeret komme i hu.» Justering av liturgien har som et hovedmål å stramme opp ordbruk og gjøre språket enklere: «komme i hu» bør vel gå ut av det liturgiske språket og erstattes med verbet å huske. Man bør også erstatte «legeme» med kropp og «kalk» til beger. Nattverdbønn G er ny. Det har vært behov for en fullt utskrevet og kort nattverdbønn, og det er fint at denne kommer inn som en godkjent versjon.

Høringstema 7 Justeringer i hoveddel IV Sendelse, ledd 22-15

Høringsspørsmål 7: Har dere kommentarer eller endringsforslag til hoveddel IV. Sendelse?

Forslag til kommentar: Ingen kommentarer til leddene, men rubrikken etter ledd 25: Postludium/Utgangsprosesjon er unødvendig lang og detaljert. Et forslag kan være at rubrikken strykes etter linje 2.

Forslag til vedtak

Høringssvaret med bispedømmerådets kommentarer framkommet i møtet 19. mars oversendes Kirkerådet innen fristen 10. april 2018.

Dette punktet i sakslisten er begrenset.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	423	17/05491-5	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
22/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Døveprostiet - orientering ved prost og kirkeverge

Saksorientering

På møtet i Oslo bispedømmeråd 22. februar 2016 ble det gjort følgende vedtak under sak 026/16 punkt 4:

Oslo bispedømmeråd ønsker orientering fra ett eller to prosti som fast sak på bispedømmerådets møter. En kort skriftlig orientering bør følge sakspapirene på forhånd for å gjøre diskusjonen så god som mulig.

Prost Roar Bredvei og kirkeverge Camilla Høiberg orienterer om Døveprostiet. Saken ses i sammenheng med sak 23/18: Årsmelding for Døvekirken 2017. Årsmeldingen er saksdokument også til orienteringen om prostiet.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tar redegjørelsen om Døveprostiet til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Jorun Elisabeth Berstad Weyde	104	18/01453-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
23/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Årsmelding for Døvekirken 2017

Vedlegg:

Årsmelding 2017 Døvekirken

Saksorientering

Det er utarbeidet en felles årsmelding for Døveprostiet og Døvekirkenes fellesråd for 2017. Denne vil bli oversendt til Kirkerådet.

Årsmeldingen er også vedlegg til sak 23/18 orienteringen om Døvekirken ved prost og kirkeverge.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tar Årsmelding for Døvekirken 2017 til orientering med de merknadene som kom fram i møtet, og oversender den til Kirkerådet.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Jorun Elisabeth Berstad Weyde	102	17/06704-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
24/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Orienteringssak: Tiltaksplan OBDR 2018

Vedlegg:

Tiltaksplan 2018 per 06.03.2018.docx

Saksorientering

Tiltaksplan 2018 var oppe som sak på møtet i bispedømmerådet i desember – da med vekt på Hovedsatsinger og noen utvalgte tiltak under Strategiske mål. Der ble det også skissert plan for mottakelse av ny biskop. Biskop Kari Veiteberg vil - etter hvert som hun arbeider seg inn i bispedømmet – være med og prege tiltaksplan og prioriteringer i sterkere grad enn det hittil har vært mulig.

Tiltaksplanen fungerer nå som en forholdsvis detaljert plan og sjekklister for tilsatte på bispedømmekontoret og som grunnlag for bispedømmets årsmelding. De fleste områdene vil generere flere tiltak. Mye av det mer rutinemessige administrative og faglige arbeidet tar mye av arbeidstiden, men synliggjøres ikke i tiltaksplanen. For at arbeidet skal lykkes, forutsettes det et nært samarbeid mellom biskopen og bispedømmerådet med sin administrasjon, fellesrådene, prostiene og menighetene.

I saksframlegget til møtet i bispedømmerådet i desember ble følgende skissert:

Strategiske mål

Den norske kirke – og dermed Oslo bispedømmeråd - har vedtatt fire strategiske mål for 2015-2018. I det følgende løftes fram noen aktuelle tiltak under hvert strategimål.

1. Flere deltar i gudstjenesten og møter Gud i fellesskapet

- Styrke gudstjenestearbeidet i samarbeid med biskop
- Arbeide med gravferdsliturgi og –praksis. Teologisk refleksjon i møte med større mangfold
- Bidra til å styrke menighetene i deres kommunikasjon og informasjon

2. Flere søker dåp og trosopplæring

- Følge opp dåpssatsing, bl.a. med fagsamling knyttet til dåp av ungdom og voksne
- Følge opp strategiutredning og iverksette tiltak for aldersgruppen 18-30 år.
- Arrangere temakvelder om kristen tro for voksne

3. Folkekirken engasjerer seg i samfunnet

- Arrangere diakonisamling for frivillige og tilsatte

- Utarbeide og følge opp plan for kommunikasjon i det offentlige rom
- Stimulere til arbeid med dialog i trosopplæringen
- Videreutvikle misjonsUKA som konsept
- Følge opp Kunsten å være kirke, herunder KM-sak 2018
- Arbeide for inkluderende menighet

4. Flere får lyst til å arbeide i kirken

- Diverse tiltak knyttet til frivillighetsåret (bl.a. stiftsdag for alle tilsatte og møte med menighetsrådene. Grupper nedsatt for å arbeide videre med tiltak)
  - Øke bevisstheten om betydningen av kall og utfordring til kirkelig tjeneste, bl a ved Prosjekt +1
  - Bidra inn i det nasjonale arbeidet med rekruttering
- For 2018 føyer Kirkeråd til følgende strategiske mål

5. Den norske kirke er demokratisk og funksjonelt organisert

- Forberede kirkevalget 2019
- For OBDR vil det også omfatte følgende prosjekter:
- Arbeide med og følge opp Prosjekt Enhetlig ledelse
  - Arbeide med og følge opp Prosjekt Kirkebruksplan

Arbeidet med årsmelding for 2017, styringssamtaler med prostene og andre innspill har synliggjort noen områder og punkter som det er tjenlig å ta inn i planen, som for eksempel

- Arbeide med ny strategiplan for 2019-2021
- Følge opp sammenslåingen Asker, Røyken og Hurum til ny prostienhet i OBDR
- Bidra til nye møteplasser der kirken kan møte nye grupper
- Hente opp erfaringer fra gudstjenesteundersøkelse Bærum
- Bidra til å dele gode erfaringer med gudstjenestegrupper
- Jobbe med resultatene av telleukene. Hvilken informasjon gir de om hverdagskirken og menighetslivet?
- Jobbe videre med statistikken for dåp i kontakt med Kirkerådet
- Hente opp erfaringer fra brukerundersøkelse i Bærum knyttet til konfirmasjon
- 13-20 Bærum: bidra til erfaringsdeling /utvikle tilsvarende i andre prosti

Arbeidet med frivillighetsåret er godt i gang. Satsingen vil etter planen vare fram til sommeren 2019. En prosjektgruppe er i ferd med å utarbeide en tiltaksplan for året. Noen av tiltakene er reflektert i Tiltaksplan 2018, men en helhetlig plan for 2018/2019 vil komme som et vedlegg til tiltaksplanen. Av planlagte tiltak så langt kan nevnes: Biskopens stiftsdag for alle tilsatte i kirken i Oslo bispedømme med tema frivillighet (egen arrangementsgruppe), Verktøykasse med ulike verktøy til bruk i arbeidet med frivillige (for tilsatte), prostivise fagsamlinger knyttet til ulike temaer rundt frivillighet og delings- og rekrutteringsverktøy. Administrasjonen vil komme tilbake med nærmere orientering før sommeren.

Forslag til vedtak

Arbeidet med Tiltaksplan 2018 tas til orientering. Oslo bispedømmeråd ber administrasjonen ta innspillene fra samtalen med i oppfølging av tiltaksplanen.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Voll Christiansen	421	18/01439-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
25/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Evaluering av bispedømmerådets arbeid

Saksorientering

Bispedømmerådet 2016-2019 er nå over halvveis i sin funksjonstid og inviteres til å drøfte rådets arbeid. Hvilke resultater er oppnådd de to foregående årene? Og hva ønsker rådet å oppnå i den neste toårsperioden? Det inviteres videre til å drøfte administrasjonens forberedelser og oppfølging av møtene og rådets eget arbeid med tanke på å finne frem til gode arbeidsformer.

Bispedømmerådets leder vil innlede til samtale.

Følgende spørsmål kan bidra til å danne grunnlag for drøftingene – uten at rådet dermed behøver å besvare alle:

1. Strategi for Oslo bispedømme:
  - a. Hva vil rådet oppnå i neste toårsperiode?
  - b. Hvordan kan vi arbeide med en mer langsiktig strategi for Oslo bispedømme?
2. Saksforberedelse og utsending av saksdokument:
  - a. Er bispedømmerådets medlemmer fornøyd med saksframstillingene - lengde og format?
  - b. Er bispedømmerådets medlemmer fornøyd med administrasjonens faglige saksframstillinger?
  - c. Får bispedømmerådets medlemmer nok tid til forberedelse?
  - d. Fungerer det greit å få sakspapirene i eMeetings?
3. Hyppighet, lengde og starttid på møtene:
  - a. Mener bispedømmerådets medlemmer at møtefrekvensen er god? Hvor lange møter er det fornuftig å legge opp til?
  - b. Er det ønskelig å starte møtene tidligere på dagen med tanke på å avslutte tidligere enn nå?

4. Er ordningen med saksordførere som gir en kort innføring/egen vurdering av saken formålstjenlig?
5. Er kontakten med bispedømmets proster ivaretatt, jf. orientering om prostiene i rådets arbeid?
6. Er kontakten med bispedømmekontorets administrasjon ivaretatt?
7. Ønsker bispedømmerådet å invitere gjester til samtale med rådet?
Har dere eventuelt forslag til hvem som bør inviteres?
8. Er bispedømmerådets medlemmer fornøyd med administrasjonens oppfølging/informasjon mellom møtene?

Saken legges frem for bispedømmerådet uten forslag til vedtak, slik at bispedømmerådet kan legge premissene for oppfølging av saken.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd har evaluert bispedømmerådets arbeid i 2016 og 2017. Følgende momenter kom frem i samtalen:

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Voll Christiansen	421	18/01044-9	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
26/18	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	19.03.2018

Eventuelt